

UVOD

Nasilje u porodici je pojava koja prati porodicu od njenih najprimitivnijih oblika. Pojava ove vrste nasilja je problem cijelog društva, a ne samo članova porodice. Bez obzira koje vrste i prema kojem članu bilo usmjereno, nasilje u porodici utiče na funkcionisanje cijele porodice, posebno djece. Postoje pokazatelji da se upravo u porodici događaju brojna, teška, trajna, okrutna nasilja najširih razmjera, koja u najvećem dijelu ostaju nepoznata, čak i slučajevima teških i fatalnih ishoda.

Ovaj rad je posvećen izučavanju problema nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici. S obzirom na to da je ova negativna pojava veoma raširena, a pri tom slabo poznata i teško prepoznatljiva, pažnja je posvećena prepoznavanju nasilja u porodici. U tom smislu predstavljeno je teorijsko određenje, te analiza nasilja. Takođe, predstavljeni su i opisani pojavni oblici nasilja, koji ukazuju na njihovu mnogobrojnost i različitost, a saznanje o istim može biti od koristi kako žrtvama nasilja, tako i subjektima zaštite. Nasilni odnos se može prekinuti samo ukoliko se identifikuje kao takav, a oblici nasilja sadrže brojne postupke, čija spoznaja može pomoći u identifikaciji. Osim brojnih manifestacija nasilja predstavljene su i tipične crte nasilne ličnosti, a radi lakšeg prepoznavanja negativnog ponašanja.

Budući da je nasilje u partnerskim odnosima najčešći vid nasilja u porodici u radu se govori isključivo o partnerskom nasilju. U tom smislu obuhvaćene su žrtve nasilja, kako žene tako i muškarci, tipologija nasilnih veza, te uticaj ove vrste nasilja na dijete kao indirektno žrtve.

Predmet najvećeg dijela rada čini pravno regulisanje porodičnog nasilja u Republici Srpskoj. Žrtve nasilja u porodici dospjele su i kod nas u središte interesovanja i zaštite društva, usljed promjene zakonskih propisa, edukacije, jačanja kapaciteta i unapređenja prakse institucija za efikasniju primjenu zakona. Nasilje u porodici tretiraju dva zakona, Krivični zakonik i Zakon o zaštiti nasilja u porodici što veoma često dovodi do nedoumica kada je u pitanju kvalifikacija djela, odnosno dilema da li je u pitanju krivično djelo ili prekršaj. U radu su obuhvaćene karakteristike oba zakona, u smislu razgraničenja oblika i obilježja krivičnih djela i prekršaja koja umnogome mogu biti od koristi za otklanjanje nedoumica. Osim toga analizom su obuhvaćene i sve druge kaznene odredbe koje se tiču subjekata nasilja, zaštite i krivičnihopravnih sankcija.

Zatim su predstavljeni problemi sa kojima se najčešće susreću subjekti zaštite u praksi, kao i oni koji su uočeni od strane organizacija koje prate primjenu zakona. U tom smislu govori se o međusobnoj saradnji između subjekata zaštite, te poteškoćama sa kojima se susreću, kao i zapažanjima i preporukama od strane pomenutih organizacija.

Na kraju rada, kroz statističke podatke, analizirani su slučajevi nasilja u porodici u Republici Srpskoj za period od 2015-2017. godine, kao i slučajevi nasilja tretirani kao krivična djela na regiji Doboj.